

حق مولف "Droit d'Auteur" یا همان اصطلاح آشنا و رایج کپی رایت "Copyright Law"، مجموعه قوانینی است، که کشورهای مختلف برای خالق آثار هنری، حقوقی را در نظر گرفته و به رسمیت شناخته اند. این قوانین شامل نقاش، عکاس، نویسنده، شاعر، آهنگ ساز، ترانه سرا... می شود، که آثارشان می تواند عکس، کتاب، رساله، جزوه، نمایشنامه، سرود، تصنیف، آثار سمعی و بصری، آثار نقاشی و موسیقی، طرح و تصویر و نقش، خط های تزئینی، پیکره، معماری، آثار صنایع دستی... باشد. تعریف دقیق و مرزهای آن در قوانین کشورهای مختلف متفاوت است.

حق مؤلف نه تنها حق اقتصادی، بلکه حق مالکیت فکری و معنوی خالق اثر را نیز به رسمیت می شناسد و جامعه باید بدان احترام گذارد.

در مجموعه قوانین رسمی ایران دو قانون، یکی مصوب 3 آذر 1348 و دیگری 6 دی 1352 در این مورد به تصویب رسیده است. و نیز شنیده ام به تازگی مجلس شورای اسلامی نیز قوانینی در این رابطه وضع کرده است؛ اما چرا هرگز شاهد اجرای آن نشده ایم؟ شاید به خاطر گروهی مخالف کپی رایت، که استدلالشان بیشتر بر پایه مصلحت است تا عدالت.

معمولاً نشریات و مقالات مختلفی را روزانه می بینیم ورق می زنیم، بدون اینکه توجه کنیم که آیا این ترجمه، این عکس و یا این نقاشی، که صفحه ای با آن آراسته شده است و این جمله زیبا که تنگ مقاله ای می درخشد، صاحبی دارد و خالقی که صاحبان (به ظاهر) اندیشه، بی پروا از او به سرقت برده اند، بی نامی و یادی از او! همین دیروزها در اعتراض به روزنامه شرق برای چاپ عکسی بدون اجازه صاحب اثر، با واژه "بی خیال!" مواجه شدیم و با ویژه نامه شعر "مجله نامه" یک ضرب، سبزه عکس عکاسی را بدون حتی یک اجازه تلفنی و درج نام او در زیر اثر، چاپ می کند و لابد پیش خود توقع دارد عکاس دستمزدی هم به او هبه کند. و... و... و دیگرانی که ادعای روشنفکری دارند...

آیا زمان آن نرسیده که قوانین تصویب شده قدم جلو گذارند؟ آیا وقت آن نرسیده که روشنفکران حقوق یکدیگر را رعایت کنند؟ آیا وقت آن نرسیده که پیش پا افتاده ترین قوانین را مراعات کنیم؟ بیایید ورود ممنوع نرویم!!

عکاسی، سینما، گرافیک، نقاشی

تصویر
نشریه هنرهای تصویری

IMAGE PHOTO, FILM, GRAPHICS, PAINTING

TASSVIR

Publisher & Editor in chief: Seifollah Samadian

Tel.: (+98-21) 8830 7060

Fax: (+98-21) 8830 2905

PO Box: 19395-3639, Tehran, Iran

Tassvir_Image@Yahoo.com